

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 8-5/2014 г.

Относно: Програма за трансгранично сътрудничество „България-Сърбия“ 2014-2020 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО, обн. ДВ бр. 57/2.07.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 94/2012 г.), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)* и чл. 36, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ бр. 73/2007 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 94/2012 г.)

С Ъ Г Л А С У В А М

Програма за трансгранично сътрудничество „България-Сърбия“ 2014-2020 г.

Възложител: Главна дирекция “Управление на териториалното сътрудничество” на Министерство на регионалното развитие – Национален орган по програмата, съгласно Решение на Министерския съвет № 156/21.03.2014 г.

Характеристика на програмата:

Програмата за трансгранично сътрудничество „България-Сърбия“ 2014-2020 г. се изготвя съгласно изискванията на Регламент № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмент за предприсъединителна помощ от 11 март 2014 г. и Прилагащ Регламент на Комисията № 447/2014 г. от 2 май 2014 г. относно специфичните правила за прилагане на Регламент № 231/2014, Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно европейското териториално сътрудничество, Регламенти (ЕС) 1301/2013 и (ЕС) 1303/2013 и прилагащи актове на Европейската комисия.

Визията на програмата е да действа като инструмент за интегрирана подкрепа в региона, като по този начин се търси постигането на положителен ефект в развитието на пограничните територии на двете страни. Приоритетните оси са следните:

- Приоритетна ос 1: Устойчив туризъм;
- Приоритетна ос 2: Младеж;
- Приоритетна ос 3: Околна среда;
- Приоритетна ос: Техническа помощ.

Териториалният обхват на програмата включва 13 административно-териториални единици (на ниво NUTS III), както следва:

- В България (области): Видин, Монтана, Враца, София, Перник, Кюстендил;
- В Сърбия (окръзи): Зайчарски, Ябланички, Нишавски, Пиротски, Пчински, Топлички.

Програмата е с период на действие 2014-2023 г.

поради следните мотиви:

1. Програмата съобразява и не влиза в противоречие със съотносимите стратегии, планове и програми на европейско и национално ниво.
2. Програмата допринася за постигане на целите по опазване на околната среда на национално и европейско ниво, като от общо четирите приоритетни оси (ПО) на програмата, ПО 3: *Околна среда* е с пряка насоченост към опазването на околната среда и човешкото здраве, а ПО 1: *Устойчив туризъм* включва индикативни дейности за опазване на природното и културно наследство.
3. Съгласно прогнозите в доклада за екологична оценка се очаква изцяло положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при нейното прилагане. Риск от евентуално отрицателно въздействие е възможен при извършването на строителни дейности, като въздействието е краткотрайно, както и при изпълнение на индикативни дейности по Специфична цел 1.1 *Привлекателност за туризъм* към ПО 1: *Устойчив туризъм* в случай, че развитието на туризма не бъде съобразено с рекреационния капацитет на средата.
4. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на евентуалните неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.
5. Реализирането на програмата не води до задълбочаване на съществуващи и възникване на нови екологични проблеми.
6. Не се очаква значително отрицателно кумулативно въздействие от прилагането на програмата, като се очакват положителни кумулативни ефекти предвид насочеността на програмата към опазване на околната среда и устойчиво развитие на дейностите.
7. При направената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от *Наредбата за ОС* се установи, че *Програмата за трансгранично сътрудничество „България-Сърбия“ 2014-2020 г.* е **допустима** при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление,
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР.

На основание чл. 36, ал. 3 от *Наредбата за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която програмата **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следните **мотиви**:

- Реализирането на специфичните цели за опазване на околната среда, свързани с програмата, както и на начина, по който тези цели и всички екологични съображения са били взети предвид по време на изготвянето на програмата на всеки един от приоритетите, ще акумулира общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда в страната, включително върху защитените зони от мрежата Натура 2000;
- В програмата са предвидени дейности като: повишаване на туристическата привлекателност на граничния район чрез използването на природното и културното наследство, създаване на трансгранична туристическа марка, насърчаване на заетостта и подпомагане на мобилността на труда за и с младите хора, насърчаване на устойчив транспорт, насърчаване на адаптацията към изменението на климата и на превенцията и управлението на риска, насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси, повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация, опазване на околната среда и насърчаване на ресурсна ефективност, възобновяеми източници на енергия и прехода към безопасна и устойчива нисковъглеродна икономика. Те са насочени

предимно към подобряване на качеството на околната среда и няма да доведат до значителни отрицателни въздействия върху територии от мрежата Натура 2000.

8. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването (с изх.№ 04-09-135/05.09.2014 г.) въздействието ще бъде положително по отношение на здравното състояние на населението, като не се очаква възникване на здравен риск от осъществяването на програмата.
9. Резултатите от извършените в доклада за екологична оценка анализи подкрепят алтернативата за реализиране на програмата.
10. В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин, в т.ч. в проекта на програмата. Не са получени мотивирани възражения по законосъобразност по време на консултациите.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на програмата:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, предмет на Програмата за трансгранично сътрудничество „България-Сърбия“ 2014-2020 г., попадащи в обхвата на приложенията към ЗООС или извън тях, както и под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване, при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, постановени с решението/становището.
2. Развитието на туризма следва да е съобразено с капацитета на рекреационно натоварване на територията, като се осигурят подходящо отвеждане и пречистване на отпадъчните води и управление на отпадъците.
3. Разработката на туристически пакети по ПО 1 следва да отчита, че дейности като излети „сафари“, трасета „офроуд“ за наблюдение на редки и застрашени животински видове не са допустими, тъй като водят до значителни увреждания на околната среда и в частност – биологичното разнообразие.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на програмата:

1. Министерство на регионалното развитие да представя за одобряване в МОСВ годишни доклади по наблюдение и контрол на въздействието на програмата върху околната среда съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от *Наредбата за ЕО*.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на програмата да се извършват при отчитане индикаторите, определени в т. 10 на доклада за ЕО.
3. При констатиране на неблагоприятни последствия върху околната среда и риск за човешкото здраве да се предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

ДАТА: 12.09.2014г.

МИНИСТЪР

СВЕТЛАНА ЖЕКОВА